

ציריתנועה, כדי למנוע תנועת תגבורות או עתודות. אולם ריבויים של ציריתנועה אלטרנטיביים כשטח בנוי (דרך רחובות מקבילים או דרך חצרות) הופכת גם סוג זה של אש לבלתי-יעיל.

אין האמור לעיל בא להוציא לגמרי מכלל חשבון שימוש כאש עקיפה כשטח בנוי, אולם זאת רק במיקרים מיוחדים.

אין ספק כי לאש-הסיוע יש אפקט מסיכולוגי של נטיעת ביטחון במסתייע, וגרימת הלם לאויב. אולם היכולת לגרום לו להלם תלויה יותר במוטיבציה, בנסיגה ובמוראל של לוחמיו.

● מלכודת מוח

ס יבום המצור על ביירות יכול להצטרף לשלל הדוגמות על חוסר-היעילות של האש העקיפה כשטח בנוי.

בהערכה גסה הוטלו על העיר במהלך המצור כ-8000-10000 טון פצצות מן האוויר, ונורו עליה כ-30,000-40,000 פגזים (כולל מן הים).

אחרי כל זאת יצאו מן העיר יותר מ-14 אלף לוחמים בריאים ושלמים, על נשקם, והסורים הוציאו ממנה 57 טנקים, שלפחות מחציתם היו כשירים ללחימה. נוסף על הארטילריה וציוד אחר.

נוסף על כך השאיר אש"ף אחריו טנקים, תותחים וציוד רב, שלא נפגע, יחד עם מאגרי נשק ותחמושת תת-קרקעיים.

אילו היה על צה"ל להסתער על ביירות לפני סינויה עליידי אש"ף והסורים, אין ספק שהיה נתקל בהתנגדות חזקה ובעוצמת-אש גדולה, ומספר הנפגעים היה רב ביותר.

נסיגה מילחמה זו ומילחמות אחרות מלמד כי הדרך היעילה ביותר ללחימה כשטח בנוי היא עליידי צוותים משולבים של חי"ד וטנקים וכן ארטילריה ונ"מ קל (היורים בכינון ישיר), תוך העזרות בכוחות-הגנדה לפינוי מיכשולים.

נסיגה המילחמה, ומילחמות קודמות, חוזר ומאשר שהפעלת חי"ד רכוב חלק מן הסוגייה הכוללנית יותר של לחימת

מן הריו להתעכב קמעה על תכונותיהם של סוגי-האש הללו.

(1) אש לריכוך היעד.

היותם של הבניינים שיכבתי-פיצוץ טבעית, וכן הריבוי של מרתפים, מינהרות ומיקלטים המצויים בערים, מאפשרים לכוח-המגן להסתיר לוחמים וציוד מתחת לבטן-הארמה או בקומות-הקרקע, מבלי שאש-הריכוך תוכל לגרום להם נזק משמעותי, כפי שהראתה הרוגמה שלעיל.

הפיכת הבניינים לעיי-חורבות אינה מסייעת לכוח התוקף, שכן חורבות מהוות עמדות הגנה ומסתור מצויינות לכוח המגן, כפי שהוכיח נסיון הלחימה בסטאלינגרד ובמקומות אחרים.

(2) אש סיוע ישיר.

הכוונה לאש המונחתת תוך כדי התקפה על נקודות שבהן נתקלו הכוחות המסתערים בהתנגדות חזקה, ועל-פי רדישה של כוחות אלה, אולם מאחר שרוב ההתקלויות כשטח בנוי קורות ברך כלל כטוחים שהם קצרים מטווח-הביטחון הרדוש לאש-הסיוע הארטילרית או האווירית, כדי שלא לפגוע בכוחות ירידותיים, מחייבת אש כזאת נסיגה אחרנית של הכוחות התוקפים כדי לאפשר את הנחתתה.

כתוצאה מכך ישאף יריב, הסובל מנחיתות באוויר ובארטילריה, להיצמד ליריב בעל העדיפות בתחומים אלה, כך שאוייב רבת-ידיה יוכל לנצל את הנסיגה של הכוח התוקף כדי להתקדם ולתפוס את השטח שממנו נסוג — דבר שהיפוך את הלחימה לעניין מייגע ורבי-נפגעים לכוח התוקף, וזאת כאשר יעילותה של האש המסייעת מטל כספק.

(3) אש אמנעה.

אש זו נועדת למנוע פעולות גנר של היריב, כגון, למשל, זו יכולה להיות אש-נגד סוללתית, הנורית על הארטילריה של האוייב, והיא יכולה להיות יעילה במידה שהאוייב פורס את הארטילריה שלו כשטחים הפתוחים הנמצאים בכל עיר. אולם אם האוייב פורס את הארטילריה שלו בין בניינים רב-קומות, קשה לפגוע בו כאש עקיפה, אם כי הוא משלם על תוספת מיגון זו בהצרת גירות-הירי שלו.

סוג אחר של אש-אמנעה היא אש הנורית על

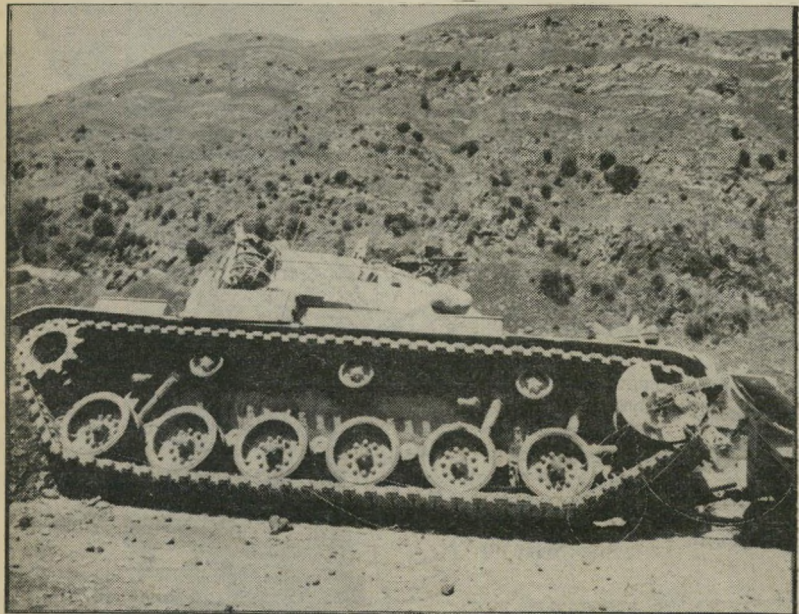
העיר העתיקה בצידון: חיילי-צה"ל ליד הבתים המופצצים

תמונה אסורה: טנק כאטון בהיכודרום של ביירות*

חרמ"ש. הכלי המשמש את צה"ל ללחימת חרמ"ש הוא הנגמ"ש M-113 ("זלדה"), אשר נתגלה במילחמה זו כפגיע

בשטחים בנויים היא הרת-סכנת. במילחמת יוסה-כפורים נכנסו שני טורים ישראליים לעיר סואץ, כאשר החי"ד נע על חלמ"ים ונגמ"שים. הטורים עלו על מארכים מצריים, שגרמו להם אבידות כבדות, ושירייהם נסוגו מן העיר שכותרה בידי המצרים.

עם זאת, הכלי מספק הגנה יעילה מפני אש

טנק "כאטון" מוטל בצד/כניש בציד המרכזי

נק"ל ורסיסי ארטילריה, ולכן יש להפעילו במשימות המסורתיות של הנגמ"ש — דהיינו, הובלת החי"ד אל שדה-הקרב ותו לא).

(הפרק האחרון בסידורה: כישלון הפיקוד העליון)

* תמונה זו נפסלה בשעתו לפירסום. היא צולמה על-ידי צלמת העולם הזה מחלון המוסיאון, שהיווה את קו-החזית. הטנק שהתחפר ליד מירוץ-הסוסים היה סמוי מעיני האוייב.

למרות נסיון זה היו במילחמת-הלבנון מיקרים של כניסת חי"ד רכוב על-גבי נגמ"שים לתוך שטחים בנויים לא-מטוהרים (כמו בדמזר), דבר שגרם להם לאבידות, ולעיתים אילצם לסגת.

על חי"ד הפועל כשטח בנוי לפעול רגלית, בצמידות לטנקים, כאשר הטנקים משמידים את עמדות-האוייב והחי"ד מגן עליהם מפני חי"ד אויב, החמוש בנשק נ"ט.

(נושא הפעלת חי"ד-רכוב כשטח בנוי הוא חלק מן הסוגייה הכוללנית יותר של לחימת